SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2341

av Alexander Christiansson m.fl. (SD)

Straffrättsliga frågor

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om mängdbrott och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett ROT-avdrag för brottsförebyggande åtgärder i hemmet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om märkning av tunga maskiner och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökade tillträdesförbud och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om straffavgift vid snatteri och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om svenskfientlighet och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hatbrott mot svenskar och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nödvärn och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rätten att värna sin egendom och tillkännager detta för regeringen.

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rättsdatsdatabaser skall kunna fortsätta att verka och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverigedemokraterna ärvde ett land i kaos. 2022 hade Sverige 391 skjutningar och 62 avlidna. I många stadsdelar runt om i landet tävlade gängen med polisen om kontroll. Problemen var akuta och den tidigare regeringen saknade lösningar. Nu fyra år senare har det lugnat sig rejält. Om de åtgärder som vi påbörjade under förra mandatperioden implementeras ordentligt och den nya kriminalpoliska kursen ligger fast kommer gängen att knäckas en gång för alla. I takt med att vi har genomfört paradigmskiftet i svensk kriminalpolitik har också andra brott än mord och skjutningar börjat sjunka. Exempel på detta är stöldbrott, narkotikabrott och skadegörelsebrott. Under 2025 skedde dessutom en tydlig och kraftig nedgång av stölder med anknytning till internationella brottsnätverk. Polisen har nämligen kunnat avvisa fler personer som kommer hit med syftet att begå brott. I media har vi till och med kunnat läsa att de kriminella varnar varandra för att arbeta i Sverige. En annan utveckling än den som rådde under det socialdemokratiska maktinnehavet är således möjlig. Det går att göra skillnad – bara den politiska viljan finns. Nästa offensiv behöver sättas in mot mängdbrotten. Vi vill fortsätta omläggningen av svensk kriminalpolitik för att åstadkomma ett mer rättvist Sverige. Det handlar dels om att avskaffa mängdrabatten och de stötande billighetsskälen, dels om att hela straffskalan ska användas så att de värsta brotten också leder till de högsta straffen.

Säkerhets-ROT

En god nyhet är att bostadsinbrotten sjunker. Tusentals människor drabbas dock fortfarande av bostadsinbrott varje år och väldigt få av dessa klaras upp. Ett bra sätt att både förebygga inbrott och att kunna lagföra eventuella förövare i efterhand är att installera smart teknik i hemmet såsom kameraövervakning, larm och DNA-märkning. Även fysiska skyddsbarriärer som säkerhetsdörrar, låsanordningar och galler hjälper mot inbrott. Alla dessa lösningar är dock relativt dyra och skall man installera kamera och larm behöver dessa lösningar ofta kombineras med olika typer av abonnemang. Sverigedemokraterna föreslår därför att ett särskilt säkerhets-ROT skall utredas. Avdraget skall gälla både hårdvara och installation (men inte eventuella abonnemang).

Den närmare utformningen får bestämmas slutligt i en utredning, men skattereduktionen för grön teknik skulle kunna tjäna som förlaga. Genom att göra Sverige ännu mindre attraktivt för internationella stöldligor och genom att dela kostnaden för skyddet minskar vi antalet inbrott och låter hederliga människor få en chans att leva sina liv i trygghet, utan att tjuven stjäl deras egendom.

Märkning av tunga maskiner

Skogsbranschen och andra maskintäta branscher riskerar ofta att få tunga maskiner stulna. En stulen grävmaskin, traktor eller skogsmaskin är dyr att ersätta och förlusten kan ge ett svårt avbräck i verksamheten innan den kan ersättas. Ett sätt att minska stöld av tunga maskiner och göra dem mer spårbara är att registrera dessa i ett centralt register. För närvarande finns det två sådana register. Ett relativt nystartat, svenska maskinregistret, och ett som drivs av organisationen larmtjänst. Regeringen bör följa utvecklingen av dessa register och vid behov stödja dem.

Stöld i handeln

Under 2025 stals det för runt 11,3 miljarder i handeln. Till den summan kommer ytterligare 11,6 miljarder i förebyggande åtgärder som branschen tvingats vidta. Det rör sig alltså om hissnade summor. För att kompensera för bortfallet tvingas många butiker att höja priserna och således drabbas även konsumenterna. Stölder och tillbud i butikerna drabbar även de anställda negativt och många polisanmälningar resulterar inte i åtal. Allt detta skapar en känsla av meningslöshet och blir dessutom till ett arbetsmiljöproblem för alla som är sysselsatta inom handeln. Stölderna är således inte bara ett ekonomiskt problem. Det är i allra högsta grad något som även drabbar människor.

Vistelse- och tillträdesförbud

Samhället behöver flytta fram sina positioner. Under mandatperioden har vi infört vistelseförbud. Något som fått många butiker att leva upp igen när narkotikahandel och gäng försvunnit från torget. Framåt vill Sverigedemokraterna utöka tillträdesförbuden och även ge polisen möjlighet att meddela interimistiska tillträdesförbud. En utredning om detta tillsattes under förra mandatperioden och bör snarast leda till en proposition som riksdagen kan ta ställning till. Utredningen lämnade dock inga förslag om skärpta straff för att överträda ett tillträdesförbud. I samband med beredningen bör det därför

övervägas om straffet bör skärpas. Straffet idag är böter eller fängelse på sex månader. Således i paritet med snatteri. Sverigedemokraterna anser att den som bettet sig så illa att den belagts med ett tillträdesbeslut och sedan bryter detta bör straffas hårdare än den som snattat. Andra exempel på hur systemet med vistelseförbud bör utökas är att sådana skall kunna delas ut preventivt att gälla vid verksamheter som utsätts för sabotage, till exempel lantbruk som drabbats av djurrättsaktivisters sabotage.

Straffavgift vid snatteri

Butiksstölder har blivit så vanligt förekommande att rättsväsendet har svårt att hantera dem. Vi behöver således använda andra grepp och se hur andra länder har löst problemet. I Nederländerna har man hittat nya vägar att på ett mer effektivt sätt hantera butiksbrott och samtidigt avlasta polisen.

I Nederländerna har man nämligen infört en lag som gör det möjligt för butiker att på plats ta ut en avgift av snattare på 181 euro plus kostnaden för eventuella förstörda varor. Den som stulit ska inte ha några anmälningar på sig, kunna legitimera sig, och sedan, efter betalning, är frågan att anse som utagerad. Händelsen registreras i en central databas som drivs av näringslivet men med insyn från polisen. Straffavgiften tillfaller butiken med ett litet avdrag för administration för databasens drift.

Att på detta sätt flytta en del av kostnaden bort från de som drabbas till de kriminella genom en straffavgift är inte bara rättvist. Det gör även att den som stjäl drabbas av en omedelbar konsekvens samtidigt som den drabbade kompenseras. Polisen behöver kanske aldrig tillkallas vilket som spar ytterligare resurser. Många som snattar för första gången är dessutom barn och unga. Genom en omedelbar och resolut insats som dessutom torde involvera den felandes föräldrar blir händelsen pinsam och ingripande utan att man för den sakens skull behöver hamna i belastningsregistret. Det hela kommer snarare påminna om den avgiften som påförs den som plankar i kollektivtrafiken. En ordning för detta bör därför utredas och införas.

Svenskfientlighet

I spåren av invandringen har en relativt ny företeelse blossat upp. Nämligen brott motiverade av hat mot svenskar. Det kan ta sig olika uttryck såsom övergrepp inom äldreomsorgen, förnedringsrån eller våldtäkter med förnedrande och rasistiska inslag. Detta är rasistiskt motiverade brott som utövas av invandrare mot svenskar. Personer som själva, eller vars föräldrar, en gång fått skydd och hjälp av svenskarna tackar alltså

för denna gästfrihet genom att begå grovt rasistiskt brott mot det folk som har hjälpt dem. Detta är lika förkastligt som det är obegripligt. Sverige ska vara tryggt, fritt och svenskt och brott som förövats på sådana bevekelsegrunder bör straffas synnerligen hårt. Svenskfientlighet bör således anses som en försvårande omständighet när domstolen mäter ut straff. Även den som dömts för ett brott med svenskfientligt uppsåt bör få sitt medborgarskap återkallat om gärningsmannen har dubbla medborgarskap. Straffbestämmelsen hets mot folkgrupp bör även utökas till att omfatta även hatbrott mot svenskar.

Utökad nödvärnsrätt

Hovrätten över Skåne och Blekinge dömde i februari 2017 en 69-årig man för att uppsåtligen ha skjutit ihjäl två bröder utanför sin bostad i Vallåkra den 14–15 oktober 2015. Mannen dömdes för dråp till två års fängelse. Han dömdes även att betala skadestånd till brödernas föräldrar med totalt 100 000 kr. Detta trots att bröderna, som olovligen befann sig på 68-åringens fastighet, stod utanför mannens låsta entrédörr där de först uttalade dödshot och därefter krossade en glasruta i dörren. Bröderna var även beväpnade med ett smalt metallrör och en kökskniv. Hovrätten har konstaterat att det fanns en tredje person i sällskap med bröderna och att den personen var på väg in, alternativt precis hade tagit sig in, i husets källarplan via en dörr. Hovrätten ansåg dock att 69-åringens agerande var uppenbart oförsvarligt eftersom hotet inte var så allvarligt att det ursäktade våldet han använde.

Detta är orimligt. Tre beväpnade män går in i en mans hem med den uttalade avsikten att döda honom. Att mannen i detta fall inte har rätt att freda sig själv visar på en alltför snäv tillämpning av nödvärnsrätten. Lagen och tillämpningen därav måste bli mer tillåtande, vad beträffar både nödvärn generellt och nödvärnsexcess. Om någon eller några väljer att attackera någon, inte minst i dennes hem, måste nödvärnsrätten vara långtgående. Frågan om nödvärn utreds för närvarande i utredningen En starkare nödvärnsrätt och ett effektivare tillträdesförbud, Dir. 2025:82. Frågan om nödvärn skall vara klar i september 2027. Det är viktigt att regeringen låter utredningen arbeta klart och bereder slutbetänkandet så att riksdagen snarast möjligt får en proposition att ta ställning till.

Rätten att skydda sin egendom

Det är angeläget att alla som bedriver något form av laglig verksamhet har ett fungerande skydd mot brottsliga störningar och att verksamhetsutövare inte själva ska behöva hantera situationer som innebär risk för konfrontationer eller personskador. Det kan vara torvutvinning, flygplatsverksamhet, jakt, skogsbruk eller något annat. Föremålen för olika aktivistgruppers ovilja kan variera ganska hastigt.

Regeringen bör därför säkerställa att berörda myndigheter får de verktyg och befogenheter som krävs för att effektivt stoppa brottsliga intrång, sabotage och andra otillåtna störningar av i sig fullt laglig och samhällsnyttig verksamhet. Samt att även se över de rättsliga påföljderna för vanligt förekommande brott i samband med nämnda typer av organiserat sabotage så att straffen står i proportion till den skada och olägenhet som dessa brott utgör. Regeringen bör även se över nödvärnsrätten kopplat till dessa situationer med syfte stärka möjligheter att freda sig själv, sin egendom och sin verksamhet. Det handlar inte om att enskilda verksamhetsutövare ska utföra polisiära uppgifter, det handlar om envars rätt att lagligen freda sig själv och sin egendom till dess att polis kan vara på plats.

Rättsdatabaser

Integritetsskyddsmyndigheten har fattat en serie beslut som i praktiken förbjuder rättsdatsdatabaserna att verka. Besluten är fattade efter att EU-domstolen kommit med nya avgöranden under sommaren 2026.

Sverigedemokraterna anser att det är djupt problematiskt att den här typen av bakgrundskontroller inte längre kan genomföras.

Myndigheter, företag och andra sammanslutningar som utför samhällsviktiga uppdrag måste rent praktiskt kunna skydda sig mot infiltration. Här fyller rättsdatabaserna många gånger en tydlig och konkret funktion.

På samma sätt behöver vanliga medborgare kunna skydda sig och sina barn från farliga personer dömda för allvarliga brott. Visserligen behöver lagstiftaren balansera rätten till privatliv mot rätten till trygghet. Men detta bör då ske i svensk lag och inte genom myndighetsbeslut och rättsavgöranden i Luxemburg. Om det är så att svensk grundlag inte är förenlig med EU-rätt bör den svenska grundlagen självklart ha företräde.

Regeringen bör därför ta de initiativ som behövs för att rättsdatabaserna skall kunna verka enligt ovan.

Alexander Christiansson (SD)

Adam Marttinen (SD) *Mats Hellhoff (SD)*

Emil Eneblad (SD)